

מבט לג'האד העולמי

8 - 15 במאי 2019

لا اله الا الله

עיקרי אירועי השבוע

◀ **הזירה הסורית** עמדה השבוע בסימן **התקפה קרקעית של צבא סוריה במרחב אדלב** שבשליטת ארגוני המורדים הג'האדיסטים. נראה לנו כי מטרת המהלך הינה להשתלט על אזורים **בדרום מערב** (בחלק המזרחי של מישור אלע'אב) **ובצפון מערב מרחב אדלב** (אזור העיר ג'סר אלשע'ור). עד כה השתלט צבא סוריה, בסיוע אוירי רוסי, **על שורה של עיירות וכפרים שמצפון מערב לחמאה** (שם מתקיים, להערכתנו, המאמץ העיקרי של ההתקפה).

◀ במקביל ללחימה **נעשו ניסיונות בזירה הדיפלומטית למנוע את המשך ההתקפה ואת הפגיעה המאסיבית באזרחים** (כשברקע החשש מפני גל פליטים העלול להציף את תורכיה ואת מדינות אירופה). המהלכים הדיפלומטיים כללו **כינוס של מועצת הביטחון של האו"ם, מגעים בין תורכיה לרוסיה והודעה משותפת של בריטניה, גרמניה וצרפת**. המדינות האירופאיות הביעו דאגה מהפגיעה המאסיבית באזרחים כתוצאה מתקיפות חסרות אבחנה שמבצעים המשטר הסורי ורוסיה (למעלה מ-120 הרוגים ו-180,000 עקורים בשבועיים האחרונים). **אולם עד כה לא הייתה לפעילות הדיפלומטית השפעה ממשית על המהלכים ההתקפיים של צבא סוריה, שעודם נמשכים**.

◀ **בזירה העיראקית** בלט השבוע **פיגוע התאבדות בלב שוק בשכונה שיעית בבגדאד**. הפיגוע הינו חריג, באשר מרבית הפיגועים שמבצע דאעש בעיראק התקיימו עד כה במתווה "פשוט" (הנחת מטעני חבלה, פיגועי ירי, הוצאות להורג וכו'). יתכן ויש בו כדי להעיד על כוונת דאעש **לבצע בעיראק גם פיגועי ראוה רבי-נפגעים, הזוכים לתהודה תקשורתית, בדגש על פיגועים נגד בני העדה השיעית**.

◀ **בחו"ל נמשכה הפעילות ה"שגרתית"** של המחוזות והאזורים השונים: **בלוב** השתלט דאעש לזמן קצר על עיירה בדרום המדינה, והרג בה פעילים המזוהים עם צבא חפטר (שתשומת ליבו מתמקדת במערכה לכיבוש טריפולי, בצפון המדינה). **בניגריה** תקף דאעש מחנה של צבא ניגריה במדינת בורנו (11 חיילים ניגרים הרוגים, על פי הודעת דאעש); **במרכז אפריקה** (בגבול אוגנדה-קונגו) נמשכו ההתקפות של פעילי דאעש נגד צבא קונגו; **בסומליה** נעשה ניסיון התנקשות בחייו של שופט בכיר בעיר בסאסו, שלחופי מפרץ עדן, המשמשת מוקד לפעילות דאעש. **בהודו** התקיפו פעילי דאעש חיילים הודים במחוז קשמיר והכריזו על הקמתו של "מחוז הודו" (כינוי שהופיע זו הפעם הראשונה); **באפגניסטאן** נמשכו תקיפות נגד צבא אפגניסטאן ומנגנוני הביטחון של הממשל האפגאני.

עיקרי האירועים בסוריה

מרחב אדלב

התקפה של צבא סוריה על מרחב אדלב (עיקרי תמונת המצב העדכנית ל-14 במאי 2019)

השבוע נמשכה ההתקפה הקרקעית של צבא סוריה נגד ארגוני המורדים במרחב אדלב, שהחלה בתחילת מאי 2019. בשלב הראשון התמקדו מהלכי צבא סוריה בחלק הדרום- מערבי של מרחב אדלב שם השתלט הצבא על שורה של עיירות וכפרים מצפון-מערב לחמאה. בהמשך הפעיל צבא סוריה לחץ על ארגוני המורדים בציר שבין לאד'קיה לעיר ג'סר אלשע'ור, בחלק הצפון-מערבי של מרחב אדלב. המהלך הקרקעי של צבא סוריה התבצע בסיוע אווירי של חיל האוויר הסורי ושל רוסיה. כינוס מועצת הביטחון של האו"ם (10 במאי 2019) ופניה של שר החוץ התורכי לרוסיה להפסיק את ההתקפה וההתקפות האוויריות הנלוות אליה, ומחאות של מדינות מערב אירופה, לא הביאו עד כה להפסקתה.

◀ המאמץ העיקרי של צבא סוריה התמקד בעיירות וכפרים המצויים לאורך כביש מספר 56, המוביל מחמאה לעבר מישור אלע'אב (הכביש חוצה את מישור אלע'אב ומגיע לעיר ג'סר אלשע'ור, שבשליטת המורדים). המהלך הסורי נועד, להערכתנו, להשתלט על חלקו הדרום-מערבי של מרחב אדלב, ובכך להחליש ולערער את שליטתם של הארגונים הג'האדיסטים במרחב כולו.

◀ בימים הראשונים של ההתקפה (6-10 במאי 2019) הצליח צבא סוריה להשתלט על מספר כפרים ועיירות מצפון מערב לחמאה, בפאתים המזרחיים של מישור אלע'אב (ראו מפה). חשיבות מיוחדת ייחס הצבא לעיירה כפר נבודה, שממזרח למישור אלע'אב, שנכבשה בסיוע אווירי רוסי, הנתפסת כ"שער הכניסה" למרחב שבשליטת המורדים ואזור מפתח במערך ההגנה על מרחב אדלב (ענב בלדי, 8 במאי 2019; אלקדס אלערבי, 9 במאי 2019). התקפת נגד שביצע המטה לשחרור אלשאם, שהגן על העיירה, סוכלה ע"י צבא סוריה (Syria News, 10 במאי 2019).

העיירות והכפרים שנכבשו ע"י צבא סוריה בדרום מערב מרחב אדלב, מצפון מערב לחמאה, בימים הראשונים של ההתקפה (סאנא, 11 במאי 2019): כפר נבודה (1); אלג'נאברה (2); אלבאנה (3); תל עת'מאן (4); קלעת אלמצ'יק (5); באב אלטאקה (6); כרכאת (7) (Google Maps).

מימין: חיילי צבא סוריה בעיירה כפר נבודה לאחר כיבושה מידי כוחות המורדים. משמאל: העיירה כפר נבודה (סאנא, 11 במאי 2019).

תקיפות אוויריות של רוסיה וסוריה

♦ מטוסי רוסיה וסוריה ביצעו תקיפות אינטנסיביות נגד יעדים במרחב אדלב, בין השאר כסיוע אווירי למהלך הקרקעי של צבא סוריה. כך למשל:

♦ המטה לשחרור אלשאם דיווח, כי מטוסים רוסיים **תקפו את פרברי הכפר נבודה**, שלושים ק"מ מצפון מערב לחמאה (אבא'א, 10 במאי 2019).

ענני אבק מתמרים בעקבות התקיפות האוויריות הרוסיות בפרברי כפר נבודה, מערב לחמא
(אבא, 10 במאי 2019).

◆ ב-10 במאי 2019 דיווח המטה לשחרור אלשאם, כי מסוקי צבא סוריה תקפו את **העיירה מערת חרמה**, 47 ק"מ מצפון לחמא באמצעות חביות נפץ (אבא, 10 במאי 2019).

מימין: חבית נפץ, שהוטלה ממסוק של צבא סוריה על מערת חרמה, שמצפון לחמא. משמאל: פגיעת חבית נפץ
(אבא, 10 במאי 2019).

המענה של ארגוני המורדים הג'האדיסטים

כדי לבלום את ההתקפה של צבא סוריה, הקימו ארגוני המחבלים הפועלים במרחב אדלב **חדר מבצעים משותף** בשם "פתח דמשק" (ניצחון כיבוש דמשק). בחדר המבצעים שותפים 26 ארגונים הפועלים במרחב אדלב בראשות המטה לשחרור אלשאם.¹ בשטח התאפיין המענה להמהלך הסורי בעיקר **בירי ארטילריה ורקטות לעבר ריכוזי צבא סוריה בדרום מרחב אדלב**. כמו כן תגברו ארגוני המורדים את כוחותיהם באזורים שהותקפו ע"י צבא סוריה בדרום מערב מרחב אדלב וניסו לבצע התקפות נגד מקומיות, לרוב ללא הצלחה. בעיר אדלב התקיימה הפגנה במהלכה קראו המפגינים להפלת המשטר הסורי (ח'טוה, 10 במאי 2019).

להלן עיקרי הפעילות של ארגוני המורדים:

◆ המטה לשחרור אלשאם הודיע על שיגור רקטות גראד נגד ריכוזי צבא סוריה **מצפון מערב לחמא**
(אבא, 10 במאי 2019).

¹ מרבית הארגונים השותפים בחדר המבצעים הינם בעלי אופי ג'האדיסטי, שהדומיננטי שבהם הינו המטה לשחרור אלשאם. שותפים גם ג'יש אלעזה (צבא התהילה), המפלגה האסלאמית התוכרסטאנית (הפעילים האויגורים שמוצאם מסין), ואג'נאד אלקוקאז (צבאות הקוקז).

שיגור רקטות גראד ע"י המטה לשחרור אלשאם לעבר צבא סוריה מצפון מערב לחמאה (אבא', 10 במאי 2019).

◆ המטה לשחרור אלשאם הודיע כי תקף באמצעות ירי תותחים כבדים עמדות של צבא סוריה **בעירה כפר נבודה ובכפר אלמע'יר**, מצפון מערב לחמאה (אבא', 11 במאי 2019).

הפגזת עמדות של צבא סוריה בכפר נבודה ובאלמע'יר מצפון מערב לחמאה (אבא', 11 במאי 2019).

◆ ב-8 במאי 2019 תקף כוח של המפלגה האסלאמית התורכסטאנית (פעילים אויגורים, שמוצאם מסין) עמדות של צבא סוריה **במרכז מישור אלע'אב**, 57 ק"מ מצפון מערב לחמאה. צבא סוריה הרג עשרות פעילים, שנטלו חלק בהתקפה (ספוטניק, 8 במאי 2019; בטולאת אלג'יש אלסורי, 9 במאי 2019).

◆ מפקד מרכז התיאום הרוסי בסוריה דיווח כי ב-8 במאי 2019 **שוגרו 12 רקטות לעבר הבסיס האווירי חמימים**. הוא ציין, כי הודות למערכת ההגנה האווירית שמוקמה בבסיס יורטו כל הרקטות. לדבריו לא היו נפגעים ולא נגרם נזק (טאס, 8 במאי 2019).

◆ ב-13 במאי 2019 שיגר המטה לשחרור אלשאם רקטות מייצור עצמי לעבר עמדות צבא סוריה, כשלושים ק"מ מצפון מערב לחמאה.

שיגור רקטות מייצור עצמי לעבר עמדות של צבא סוריה מצפון מערב לחמאה (אבא, 13 במאי 2019).

המהלכים הדיפלומטיים

◀ **ב-10 במאי 2019 התקיים כינוס מועצת הביטחון של האו"ם**, שבו נדון המצב באדלב. במהלך הכינוס מנעה רוסיה הצהרה פומבית של מועצת הביטחון משום שלדבריה נוסח ההודעה הציג את המצב באדלב בצורה בלתי נאותה (טאס, 10 במאי 2019). ארה"ב, בריטניה, צרפת ושמונה מדינות נוספות פרסמו הצהרה משלהן, **שבה הביעו דאגתן מפני אסון הומניטרי באדלב בשל ההתקפות המתבצעות באזור**. ההצהרה קראה לכל הגורמים המעורבים להגן על האזרחים באזור ולציית להסכם שביתת הנשק עליו הוחלט בין רוסיה, תורכיה ואיראן בספטמבר 2018 (AP, 11 במאי 2018)².

◀ בנוסף לכך קיימו תורכיה ומדינות מערב אירופה פעילות מדיניות, שנועדה לעצור את ההתקפה של צבא סוריה ולמנוע פגיעה באזרחים:

◆ **סוכנות הידיעות התורכית**, דיווחה ב-9 במאי 2019 (ערב כינוס מועצת הביטחון), כי שר החוץ של תורכיה מבלוט צ'בושאלו **פנה לעמיתו הרוסי בבקשה שרוסיה תפסיק את התקיפות האוויריות**, שלדבריו גרמו למותם של יותר ממאה אזרחים בשבועיים האחרונים (סוכנות הידיעות אנטוליה, 10 במאי 2019).

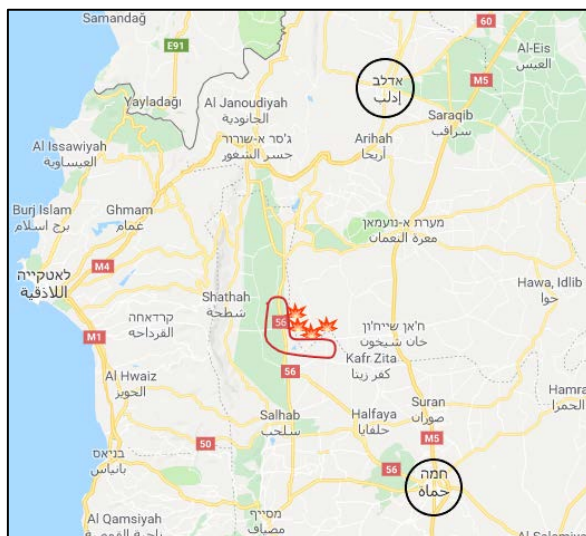
◆ **ממשלות בריטניה, גרמניה וצרפת פרסמו ב-13 במאי 2019 הודעה משותפת, שקראה להפסקת ההסלמה הצבאית וגינתה בחריפות את הפגיעה באזרחים ע"י המשטר הסורי ורוסיה**, בהודעה נאמר, כי בשבועות האחרונים **נהרגו יותר מ-120 אזרחים כתוצאה מתקיפות אוויריות והפצצות חסרות אבחנה** על מרכזי אוכלוסייה ותשתיות הומניטריות (בתי ספר, מתקנים רפואיים). כמו כן נאמר כי בשבועיים האחרונים למעלה מ-**180,000 אזרחים**, נאלצו להימלט מבתיהם. בסיום ההודעה נקראו כל הצדדים להימנע מיוזמות צבאיות נוספות, לשמור על הפסקת האש ולהבטיח את ההגנה על האזרחים (www.gov.uk, 13 במאי 2019).

² ב-17 בספטמבר 2018 התקיימה פגישה בין נשיא רוסיה, ולדימיר פוטין, ועמיתו התורכי, רג'פ טאיפ ארדואן, בעיר סוצ'י שברוסיה. הנשיא פוטין מסר כי שני הצדדים החליטו על הקמת אזור מפורז ברוחב של 15-20 ק"מ לאורך קו המגע בין כוחות המשטר הסורי לבין "כוחות האופוזיציה", שיתבצע עד ל-15 באוקטובר 2018. הוסכם כי מהלך זה יהיה מלווה בהוצאת "הכוחות החמושים הקיצוניים" מהאזור המפורז. איראן נטלה חלק במגעים המדיניים שהובילו להסכם סוצ'י אך בשל מחלוקות היא לא הצטרפה להודעה הרוסית-תורכית. **הסכם סוצ'י לא בוצע בשטח הלכה למעשה**.

◆ **ב-13 במאי 2019 קיים נשיא תורכיה ארדואן שיחה טלפונית עם נשיא רוסיה פוטין בעניין ההתפתחויות באדלב.** ארדואן הביע דאגתו מהפרות הפסקת האש ע"י משטר אסד במרחב אדלב ומחה נגד ההתקפות נגד אזרחים ובתי חולים. לדבריו משטר אסד חותר לחבל בשיתוף הפעולה התורכי - רוסי בסוגיית אדלב, לפגוע בהסכם סוצ'י ולטרפד תהליכים מדיניים המתבצעים בסוריה (אנטוליה, 14 במאי 2019). ב-14 במאי 2019 התקיימה שיחה טלפונית בין שרי ההגנה של תורכיה וסוריה בה נדונו האמצעים שיש לנקוט כדי להפחית את המתיחות באדלב, במסגרת הסכם סוצ'י (אנטוליה, 14 במאי 2019).

המשך המהלכים ההתקפיים של צבא סוריה

◀ למרות המאמצים המדיניים של תורכיה ומדינות מערב אירופה לבלום את הלחימה, **נמשכו המהלכים ההתקפיים של צבא סוריה במרחב הדרומי של אדלב.** ב-13 במאי 2019 הודיע צבא סוריה כי כוחותיו המשיכו להתקדם במרחב הכפרי שמצפון-מערב לחמאה. על פי ההודעה **כבש הצבא מספר מקומות כארבעים ק"מ מצפון מערב לחמאה ביניהם:** העיירה אלשיח' אדריס, העיירה אלחובה ותל הואש (ענב בלדי, 13 במאי 2019). ארגוני המורדים דיווחו כי עלה בידם לכבוש מחדש את העיירה אלשיח' אדריס, השוכנת על צומת דרכים חשובה (ח'טוה, 13 במאי 2019). מטוסים (סוריים?) המשיכו להטיל חביות נפץ בדרום מרחב אדלב (ח'טוה, 13 במאי 2019).

ישוים ואזורים שצבא סוריה הודיע על כיבושם ב-13 במאי 2019. אחד הישוים (אלשיח' אדריס) נכבש מחדש ע"י ארגוני המורדים. האזור המתוחם בצבע אדום נכבש ע"י צבא סוריה בימים הראשונים של ההתקפה (Google Maps)

מימן: טיל נ"ט, ששוגר על-ידי החזית הלאומית לשחרור, לעבר כלי רכב מסחרי של הכוחות המסייעים לצבא סוריה בעיירה אלשיח' אדריס (ערוץ היוטיוב החזית הלאומית לשחרור, 13 במאי 2019). משמאל: פגיעה ברכב המסחרי של הכוחות המסייעים לצבא סוריה (ערוץ היוטיוב החזית הלאומית לשחרור, 13 במאי 2019).

◀ ב-12 במאי 2019 דווח, כי מסוקי צבא סוריה השליכו חביות נפץ באזור כבאנה, 13 ק"מ מזרח מערב לג'יסר אלשע'ור (בחלקו הצפון-מערבי של מרחב אדלב שבשליטת הארגונים הג'האדיסטים). נמסר כי צבא סוריה והכוחות המסייעים לו החלו בריכוך ארטילרי של עמדות ארגוני המורדים באזור במטרה להתקדם לעבר כוחות המורדים (SYRIA TV, 12 במאי 2019). המפלגה האסלאמית התורכסטאנית (פעילים אויגורים, שמוצאם מסין) הודיעה ב-13 במאי 2019 כי במשך שלושה ימים בלמו פעילי הארגון את התקדמות צבא סוריה על ציר כבאנה (הודעת המפלגה האסלאמית התורכסטאנית, טלגרם, 13 במאי 2019).

אזור כבאנה, שמזרח מערב לעיר ג'יסר אלשע'ור (Wikimapia).

◀ ב-14 במאי 2019 תקפו מטוסי קרב שוק ובית ספר בג'יסר אלשע'ור. על פי גירסא אחת המדובר במטוסי צבא סוריה ועל פי גירסא אחרת מטוסי קרב רוסיים. נמסר כי חמישה אזרחים נהרגו בתקיפה ולמעלה מעשרה נפצעו (אורינט ניוז, 14 במאי 2019; חשבון הטוויטר IDLIB PLUS@idlibPlus, 14 במאי 2019).

מבנה עולה באש בעקבות תקיפות אוויריות, שבוצעו בג'יסר אלשע'ור (אוריינט ניוז, 14 במאי 2019).

סיכום האבידות בלחימה (עדכני ל-14 במאי 2019)

ב-14 במאי 2019 דיווח מרכז המעקב הסורי לזכויות אדם, כי במהלך השבועיים שחלפו מתחילת ההסלמה במרחב אדלב, נהרגו לפחות 364 בני אדם. לפחות 132 מההרוגים משתייכים לכוחות המורדים, 110 לצבא סוריה והכוחות המסייעים לו ו-122 אזרחים (מרכז המעקב הסורי לזכויות אדם, 14 במאי 2019).

מזרח סוריה

◀ **דאעש ממשיך לנהל פעילות גרילה אינטנסיבית נגד כוחות SDF במרחב אלמיאדין- דיר אלזור**, בעיקר בגדה המזרחית של הפרת. להלן עיקר הפיגועים שהתבצעו בשבוע האחרון (ראו מפה):

◆ **ב-7 במאי 2019** פוצץ אופנוע תופת בסמוך לכלי רכב של SDF בעיירה אלכשכיה, כשלושים ק"מ מדרום לאלמיאדין. לוחם SDF נהרג ושלושה נוספים נפצעו (Pastethis.to, אתר לשיתוף קבצים, 8 במאי 2019).

◆ **ב-8 במאי 2019** לקח דאעש בשבי שני לוחמי SDF בכפר ג'דיד בכארה, 24 ק"מ מצפון לאלמיאדין. השניים הוצאו להורג בעיירה אלבצירה, 14 ק"מ מצפון למיאדין (Pastethis.to אתר לשיתוף קבצים, 8 במאי 2019).

◆ **ב-9 במאי 2019** נורתה אש לעבר כלי רכב של כוחות SDF בציר ד'יבאן- אלטיאנה, מדרום מזרח לאלמיאדין. כמה לוחמי SDF נהרגו ונפצעו (דיר אלזור, 9 במאי 2019).

◆ **ב-10 במאי 2019** הופעל מטען חבלה נגד מחסום SDF שבעיירה אלג'רד'י, 19 ק"מ מדרום מזרח לאלמיאדין. אחד מלוחמי כוחות SDF נהרג ושניים נוספים נפצעו (דיר אלזור, 10 במאי 2019).

◆ **ב-10 במאי 2019** תקפו פעילי דאעש עמדה של צבא סוריה והכוחות המסייעים לו באזור עין עלי, שבגדה המערבית של נהר הפרת, ככעשרה ק"מ מדרום מזרח לאלמיאדין (דיר אלזור, 10 במאי 2019).

◆ **ב-11 במאי 2019** פוצץ אופנוע תופת **בעיירה אלצור**, כחמישים ק"מ מצפון מזרח לדיר אלזור. שני לוחמי כוחות SDF נפצעו (דיר אלזור 24, 11 במאי 2019).

הפיגועים שביצע דאעש במרחב אלמיאדין-דיר אלזור במהלך השבוע האחרון: אלכשכיה (1); אלג'רדי (2); מעיין עין עלי (3); אלטיאנה (4); ד'יבאן (5); ג'ידיד בכארה (6); אלצור (7) (Google Maps).

◆ **ב-14 במאי 2019** ירו פעילי דאעש לעבר כלי רכב של SDF באזור אלבצירה, כשלושים ק"מ דרומית מזרחית לדיר אלזור, והרגו שלושה לוחמים שנסעו בו. ב-13 במאי 2019 ירו פעילי דאעש לעבר מחסום SDF באזור אלבצירה ופצעו שני לוחמים (שבכת שמוח'; 14 במאי 2019).

צפון סוריה וצפון מזרח סוריה

◆ דאעש ביצע השבוע פיגועים **במעלה עמק הפרת**:

◆ **ב-8 במאי 2019** נורתה אש לעבר לוחם SDF **באלטבקה**, שממערב לאלרקה. הלוחם נפצע (pastethis.to, אתר לשיתוף קבצים, 8 במאי 2019).

◆ **ב-8 במאי 2019** הופעל מטען חבלה נגד כלי רכב של כוחות SDF **בכפר אלחוס**, כארבעים ק"מ ממזרח לאלרקה. שני לוחמים נפצעו וכלי הרכב נפגע (pastethis.to, אתר לשיתוף קבצים, 8 במאי 2019).

◆ **ב-10 במאי 2019** נורה למוות מכלי רכב לוחם כוחות SDF בעת שרכב על-גבי אופנוע **באזור אלשדאדי** (כ-47 ק"מ מדרום לאלחסקה). האירוע תועד ע"י דאעש (טלגרם, 11 במאי 2019).

עיקרי ההתפתחויות בעיראק

פעילות הטרור והגרילה של דאעש

◀ במוקד פעילות דאעש עמד השבוע **פיגוע התאבדות בשוק אלג'מילה, במדינת אלצדר, השכונה השיעית שבמזרח העיר בגדאד** (אלסומריה, 9 במאי 2019). סוכנות אעמאק של דאעש פרסמה הודעת קבלת אחריות לביצוע הפיגוע. על-פי ההודעה, פעיל הארגון פוצץ עצמו באמצעות חגורת נפץ. בפיגוע נהרגו שמונה שיעים ועשרה נפצעו (שבכת שמוח', 11 במאי 2019). **הערה:** קצין משטרה עיראקי בכיר מסר לסוכנות רויטרס, כי הדיווח אודות המחבל המתאבד אינו נכון. לטענתו מדובר בפיצוץ מבוקר של חפץ חשוד (רויטרס, 10 במאי 2019). **להערכתנו הפיגוע אכן התקיים שכן קיים תיעוד לאש שפרצה ולהגעת אמבולנסים למקום.**

מימין: זירת הפיגוע (www.iraqnews-in.com, 10 במאי 2019). משמאל: אמבולנסים שהגיעו למקום לאחר הפיגוע (אח'באר שמש אלחיקה, 9 במאי 2019).

בחודשים האחרונים מרבית הפיגועים, שביצע דאעש ברחבי עיראק, **היו פיגועים "פשוטים"** (הנחת מטעני חבלה, פיגועי ירי, הוצאות להורג וכו'). פיגוע ההתאבדות האחרון בבגדאד התרחש לפני כשנה, באחת השכונות השיעיות, כאשר מחבל מתאבד פוצץ עצמו באמצעות חגורת נפץ, הרג ארבעה בני אדם ופצע חמישה-עשר (אלג'זירה, 24 במאי 2018). פיגוע ההתאבדות בשוק בבגדאד, בהנחה שהתרחש, **הינו איפא חריג ועלול להצביע על מאמץ דאעש, להוציא לפועל גם פיגועי ראי-נפגעים, בדגש על פיגועים נגד בני העדה השיעית.**

◀ במקביל נמשכו הפיגועים ה"שגרתיים" של דאעש במחוזות השונים:

- ◆ **מחוז צלאח אלדין:** פעילי דאעש ירו ממקלעים לעבר רכב של צבא עיראק ממזרח לסאמראא'. כמה חיילים נהרגו ונפצעו (אח'באר אלמסלמין, 11 במאי 2019).
- ◆ **מחוז דיאלא:** בוצע ירי צלפים לעבר עמדה של צבא עיראק, כארבעים ק"מ דרומית-מזרחית לבעקובה. חייל נהרג וחייל נוסף נפצע (אח'באר אלמסלמין, 11 במאי 2019).
- ◆ **מחוז צלאח אלדין:** הגיוס העממי הודיע כי איתר עשרות מטעני חבלה של דאעש דרומית לסאמראא' (אלסומריה, 9 במאי 2019).

מטעני חבלה של דאעש שאותרו על-ידי הגיוס העממי דרומית לסאמרא' (אלסומריה, 9 במאי 2019).

◆ **מחוז צלאח אלדין:** סוכנות אעמאק של דאעש הודיעה כי פעילי הארגון תקפו, באמצעות הפעלת מטען חבלה, עמדה של הגיוס העממי דרומית לאלשרקאט, כתשעים ק"מ דרומית למוצול. בהודעה צוין כי במהלך ההתקפה הרגו פעילי דאעש לוחם הגיוס העממי, פצעו שניים נוספים, ופגעו בצידוד צבאי של המיליציה (טלגרם, 9 במאי 2019).

◆ **מחוז דיאלה:** פעילי דאעש הפעילו מטען חבלה נגד כלי רכב של צבא עיראק באזור ח'אנקין. חיילים שהיו ברכב נפצעו (שבכת שמוח', 14 במאי 2019).

פעולות הסיכול והמנע של כוחות הביטחון העיראקים

◆ משרד ההגנה העיראקי הודיע, כי במסגרת המבצע לטיהור אלג'זירה (האזור המדברי שבצפון-מערב עיראק) נהרגו מספר פעילי דאעש. כמו כן נהרסו כמה כלי רכב המשמשים את דאעש ובתי ההארכה שלו במדבר (משרד ההגנה העיראקי, 8 במאי 2019).

מימין: כלי רכב של דאעש, שנתפס במהלך המבצע. משמאל: מחסה תת-קרקעי של דאעש, שאותר במהלך המבצע (משרד ההגנה העיראקי, 8 במאי 2019).

◆ פעולות נוספות:

◆ **מחוז נינוא:** המודיעין הצבאי של צבא עיראק עצר בעיר מוצול פעיל דאעש האחראי על מלכוד מכוניות תופת במחוז נינוא. נמסר כי הוא פעל להקים בעיר תאים רדומים של דאעש (אלסומריה, 14 במאי 2019). לא נמסר שמו של העצור.

◆ **מחוז אלאנבאר:** כוחות הביטחון העיראקיים נטרלו חמישה מטעני חבלה מוכנים לפעולה מערבית לעיר הית, כתשעים ק"מ מערבית לאלרמאדי (אלסומריה, 13 במאי 2019).

◆ **מחוז צלאח אלדין:** מיליציות סראיא אלסלאם, בהנהגת איש הדת השיעי מקתדא אלצדר, הודיעה כי איתרה והשמידה ארבעה בתי-הארוחה של דאעש מצפון לעיר סאמראא' (אלסומריה, 13 במאי 2019).

חצי-האי סיני ומצרים

◆ מחוז סיני של דאעש הודיע ב-11 במאי 2019 כי פעילי הארגון הפעילו מטען חבלה נגד טנק של צבא מצרים ממזרח לאלעריש. הטנק הושבת (טלגרם, 11 במאי 2019). מקורות מקומיים דיווחו, כי נראה טנק פגוע נגרר באזור (חשבון הטוויטר @ShahidSinai, 11 במאי 2019).

◆ סוכנות אעמאק של דאעש הודיעה כי פעילי הארגון הרגו בעיר אלעריש סוכן של צבא מצרים (שבכת שמוח', 14 במאי 2019).

פעילות דאעש ברחבי העולם

לוב

◆ סוכנות אעמאק של דאעש הודיעה, כי פעילי מחוז לוב **השתלטו על העיירה ע'דזה שבדרום לוב** (כ-65 ק"מ מדרום מערב לעיירה סבהא). על פי ההודעה תקפו פעילי הארגון מספר מפקדות של צבא חפטר בעיירה, העלו אותן באש והרגו מספר "מבוקשים", ביניהם שני מפקדים בצבא חפטר. כמו-כן הם העלו באש בתים ומכוניות השייכים למפקדים ולתומכי צבא חפטר. התוקפים שרפו את מבנה מועצת העיירה ואת מבנה "המועצה הצבאית" השייך לתומכי חפטר (אח'באר אלמסלמין, 9 במאי 2019).

העיירות ע'דזה (1) וסבהא (2) בהן פעל דאעש בדרום לוב (Google Maps).

התקפת פעילי דאעש בעיירה ע'דוה (טלגרם, 10 במאי 2019).

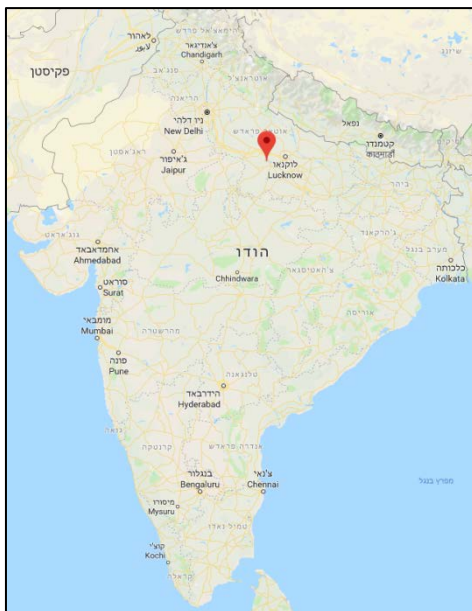

מימין: אנשי המיליציה המקומית סורקים את ע'דוה לאחר נסיגת פעילי דאעש ממנה. משמאל: אחת המכוניות השרופות (ליביא אלאחראר, 9 במאי 2019).

יוזכר כי בתחילת מאי 2019 תקפו פעילי דאעש מפקדה צבאית של חפטר **בעיירה סבהא** הסמוכה **לעיירה ע'דוה**, והשתלטו עליה למשך כמה שעות. להערכתנו פעילותם מעידה על התבססות דאעש בדרום לוב תוך ניצול חולשת תומכי חפטר העסוקים בפעילותם בצפון המדינה.

הודו

ב-10 במאי 2019 פרסם דאעש הודעה תחת השם "מחוז הודו" בה קיבל אחריות להריגתם ופציעתם של כמה חיילים הודיים בעיירה, **שבאזור שוביאן בקשמיר**. בהודעה נמסר כי פעילי "מחוז הודו" ניהלו חילופי אש עם צבא הודו (טלגרם, 10 במאי 2019); כמו כן פורסמה ידיעה זהה ממתעם סוכנות אעמאק באתר אח'באר אלמסלמין, (10 במאי 2019), על-פי סוכנות הידיעות רויטרס, אחד החמושים, שנהרג היה מוכר כבעל קשרים לדאעש. על-פי הודעת משטרת הודו, החמוש ההרוג זוהה כאישפאק אחמד סופי. מקור בצבא הודו אישר כי **בעשור האחרון פעל סופי בשורת ארגונים חמושים בקשמיר והיה מזוהה עם דאעש** (רויטרס, 11 במאי 2019).

אזור שוביאן שבקשמיר שבו ארעה התקרית בין פעילי דאעש לבין צבא הודו (Google Maps).

זוהי הפעם הראשונה שבה מופיע המונח "מחוז הודו" בהודעות של דאעש. הדבר יכול להעיד כי דאעש מנסה להרחיב פעילותו בקשמיר, ואולי גם במקומות נוספים בהודו. יוזכר כי לאחרונה התרבו הודעות מטעם מחוזות ואזורים חדשים של דאעש כגון מחוז סומליה, מחוז מרכז אפריקה [ואזורי] תוניסיה, וסרי לנקה. לא ברור בשלב זה האם ההודעות מטעם המחוזות החדשים אכן מצביעים על קיומה של תשתית משמעותית אך ניתן להניח כי דאעש יעשה מאמץ להפגין בהם פעילות. הודעות דאעש על המחוזות והאזורים החדשים נועדו להעביר מסר, כי גם לאחר המכה שספג דאעש בסוריה ממשיך הארגון לפעול ברחבי העולם ואף מרחיב פעילותו.

מערב אפריקה

ניגריה

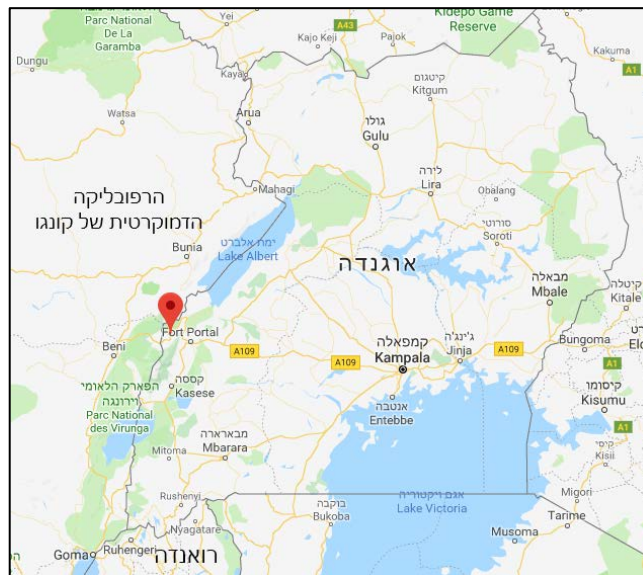
פעילי מחוז מערב אפריקה ביצעו ב-10 במאי 2019 התקפה נגד מחנה של צבא ניגריה במדינת בורנו, שבצפון-מזרח ניגריה. הפעילים הסתערו על המחנה, רכובים על גבי אופנוע, וביצעו ירי לעבר חיילי צבא ניגריה (רויטרס, 11 במאי 2019). סוכנות אעמאק של דאעש פרסמה הודעת קבלת אחריות. על פי ההודעה הרגו התוקפים 11 חיילים, השמידו שני טנקים והשתלטו על אמצעי לחימה וציוד צבאי. בתום ההתקפה שרפו פעילי דאעש את המחנה (שבכת שמוח', 12 במאי 2019).

מימין: שריפת מחנה צבא ניגריה (שבכת שמוח', 12 במאי 2019).
שמאל: שלל שנלקח על-ידי התוקפים (שבכת שמוח', 12 במאי 2019).

מרכז אפריקה

◀ מחוז מרכז אפריקה דאעש קיבל אחריות להתקפה, שביצעו פעילי הארגון, נגד עמדה של צבא קונגו בעיירה בונדיבויוגו (Bundibugyo), **הנמצאת בשטחה של אוגנדה** (כעשרה ק"מ ממזרח לגבול אוגנדה קונגו). מספר חיילי צבא קונגו נפצעו ואחרים הצליחו לברוח (טלגרם, 8 במאי 2019). זוהי התקפה שלישית באזור הגבול שבין קונגו לאוגנדה עליה מקבל דאעש במרכז אפריקה אחריות בשלושת השבועות האחרונים (9 במאי 2019, thedefensepost.com).

העיירה בונדיבויוגו (Bundibugyo) באוגנדה הנמצאת סמוך לגבול עם קונגו (Google Maps).

סומליה

◀ מחוז סומליה של דאעש הודיע כי ב-11 במאי 2019 ניסו פעילי הארגון להתנקש בחיי שופט בכיר **בעיר בסאסו, שלחופי מפרץ עדן, שבמזרח המדינה** (טלגרם, 12 במאי 2019). סוכנות אעמאק של דאעש מסרה, כי מדובר בניסיון להרוג את נשיא בית המשפט המחוזי בבוסאסו באמצעות פיצוץ מטען-חבלה נגד מכוניתו. אך הוא לא היה במקום באותו זמן. באירוע נפצעו שמונה מאבטחים ועוזרים של השופט ביניהם שופט נוסף ואחראי על הביטחון בית המשפט (טלגרם, 12 במאי 2019). מקורות מקומיים בסומליה אישרו את הידיעה (אלצומאל אליום, 11 במאי 2019). **העיר בוסאסו** שבצפון מזרח סומליה מהווה לאחרונה מוקד לפעילות אינטנסיבית של דאעש.

העיר בוסאסו, שבצפון מזרח סומליה, לחופי מפרץ עדן
(Google Maps).

אפגניסטאן

◀ סוכנות אעמאק של דאעש הודיעה כי ב-13 במאי הרגו פעילי הארגון קצין במגנוני הביטחון האפגניים בעיר ננגרהאר. באותו יום פוצצו פעילי דאעש מטען חבלה סמוך לכלי רכב צבאי בעיר ג'לאלאבאד ופצעו את החיילים שהיו בו (שבכת שמוח', 14 במאי 2019).